

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд, представен за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка, професионалното направление 7.6. Спорт

Докторант: Алай Кеслер

Тема: „ МОДЕЛИРАНЕ НА РАННОТО ОБУЧЕНИЕ ПО ФУТБОЛ В РЕПУБЛИКА ТУРЦИЯ“

Научен ръководител: доц. д-р Венцислав Гаврилов

Данни за дисертационният труд: Представеният от Алай Кеслер дисертационен труд в обем от 173 страници съдържа въведение, четири глави, литература и приложения с прегледани 102 автора, 16 интернет сайта, 25 таблици, 54 фигури, изводи и препоръки. В приложенията на 20 страници са представени: седмичната програма на експерименталната група в хода на експеримента и извадки от използваните упражнения и игри за физическа и технико-тактическа подготовка, прилагани с тази група. Научният труд е структуриран правилно, съобразно изискванията на Министерството на образованието и науката.

Глава първа - Литературен обзор и постановка на проблема. В тази глава в рамките на 43 страници, докторанта разглежда последователно, състоянието на проблема с ранното обучение в Република Турция, особеностите и спецификата на психофизическото развитие на 12-13 подрастващи футболисти, спецификата на технико-тактическата подготовка, а така също и контрола върху процеса на обучение и тренировката в тази възрастова група.

Въз основа литературен обзор от 102 източника, от които 88 на български, 14 на латиница и 16 сайта от интернет, автора прави заключения с които точно и ясно формулира своята хипотеза,

Докторантът се е съобразил с направените забележки от вътрешната защита и сега литературният обзор е направен коректно и стилово издържан.

Глава втора – Цел, задачи, организация и методика на изследването.

Целта на изследването е дефинирана правилно. Поставени са 5 основни задачи. Предмет на изследване е процесът на обучение и усъвършенстване на спортната подготовка на подрастващи футболисти във възрастовия период 12-13 години.

Обект на изследване са основните признаци на физическото развитие, специалната физическа подготвеност, специфичните технико-тактически умения и някои психологически характеристики на футболистите от посочената възрастова група, както и промените, настъпващи в тях, като резултат от прилагането на оптимизирана методика за ранно обучение.

Контингент на изследване са 42 на брой 12-13-годишни момчета от Република Турция, включени в организирани занимания по футбол към Футболен клуб “Аслан гюджо” (в превод: “Лъвска сила”) – гр. Истанбул, от които 22 (на случаен принцип) са приобщени към т.нар. експериментална група. Участниците в експерименталната група са били подложени на въздействието на разработената от автора оптимизирана тренировъчна методика за ранно обучение и усъвършенстване по футбол. Контролната група от 20 момчета е провеждала заниманията си по утвърдената традиционна, действаща в момента, методика за обучение на подрастващи 12-13-годишни футболисти от Република Турция.

Използвани са 6 подходящи методи за изследване: теоретично проучване, антропометрия, спортно-педагогическо тестиране, измерване на психологическите способности, спортно-педагогически експеримент и математико-статистически методи за обработка на резултатите от изследването.

Дисертантът е установил състоянието на проблема по литературни данни и е разработил тестовата батерия за контрол и оценка. На тази база са подбрани достатъчен брой тестове и показатели, отговарящи на изискванията за

валидност, надеждност, достоверност, обективност и стандартност, които са включени в приложената от автора тестова батерия,.

Приложени са 23 показатели от които 5 антропометрични, 8 за физическа подготовка, 7 за специални двигателни умения и 3 психологически.

Всички тези показатели авторът се е постарал да ги опише подробно.

В спортно-педагогическият експеримент дисертанта посочва, че по време на работния период, експерименталната група била подложена на тренировъчните въздействия, предвидени в оптимизираната от него тренировъчна програма за ранно обучение на подрастващи футболисти, а контролната - на въздействията, предвидени в стандартната програма, използвана в дългогодишната практика на спортните клубове по футбол в Република Турция.

Математико-статистическата обработка на резултатите от тестирането е извършена с помощта на стандартните програми SPSS 10 и Microsoft Excel. Приложени са следните математико-статистически методи: алтернативен анализ, вариационен анализ, проверка на хипотези, факторен анализ, сигмален метод за оценка и метод на индексите. *Тук считам, че прилагането на богат математико-статистически инструментариум спомага за по-добър анализ и интерпретация на получените резултати от изследването*

Глава трета – анализ на резултатите. Още в началото на тази глава дисертанта прави анализ на средните стойности и вариативност на изследваните признаци в началото на спортно-педагогическия експеримент, на физическото развитие, на физическата подготовка на технико-тактическите умения, на психологическите способности.

За да проследи ефективността от проведения педагогически експеримент дисертанта сменя и повторни данни в края на този експеримента и прилага математико-статистически методи за обработка на резултатите с които определя значимостта на наблюдаваните промени в нивото на изследваните признаци като: физическото развитие, физическата подготовка, технико-тактическата подготовка и психологическата подготовка. С прилагането на факторния анализ автора определя факторната структура на физическото

развитие и специфичната работоспособност на 12-13 годишните турски футболисти.

На примерната таблица 24 са показани сигмалните оценки на футболистите за физическото развитие и специфична работоспособност.

Анализа завършва с един общ модел в сравнителен аспект и два индивидуални оптимизационни модела за физическото развитие и специфична работоспособност на младите футболисти от Република Турция.

Докторантът и тук се е съобразил с направените препоръки и е добавил нормативни таблици / таблица 25 с три продължения / за по-бързо и лесно оценяване на подрастващите футболисти по всички изследвани признаци по 50 бална система.

След анализа на приложените математико-статистическите методи за обработка на получените данни, автора доказва предимството на създадената от него оптимизирана методика на обучение след прилагането ѝ в ЕГ.

Т.е. футболистите от експерименталната група превъзхождат тези на контролната група по изследваните признаци.

Приноси на дисертационния труд:

1. Направен е задълбочен анализ на литературните източници по разглеждания проблем
2. Разработена е тестова батерия от 23 високоинформативни тестове отговарящи на целите на изследването.
3. Установени са средните нива на наблюдаваните признаци
4. Разкрита е фазовата структура на физическото развитие и специфичната работоспособност на 12-13 годишни футболисти в РТурция.
5. Проведен е педагогически експеримент в продължение на пет месеца за доказване ефективността на предложената програма.

Изводи и препоръки:. Изведени са изводи и препоръки които кореспондират с поставените задачи в дисертацията и са насочени към практиката като

предложената методика може да служи за изграждане и развиване на двигателни възможности за 12-13 годишни футболисти, след като се спазват последователността, изискванията и указанията за прилагането ѝ.

Докторантът Алай Кеслер е представил автореферат и има две публикации по дисертационен труд.

Спазени са всички административни изисквания според ЗВО и Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Заключение

Независимо от направените забележки и препоръки и въз основа на по-горе изложеното считам, че дисертационният труд заслужава да получи положителна оценка и предлагам на уважаемите членове на на научното жури да присъди на докторанта АЛАЙ КЕСЛЕР образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка“ професионалното направление 7.6. Спорт.

26.02.2025 г.

Гр. София

Рецензент:

/проф. Кирил Андонов, дн/

REVIEW

of a dissertation submitted for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the scientific specialty Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training, Professional Direction 7.6. Sports

Author of the PhD thesis: Alay Kesler

Topic: "MODELIZATION OF EARLY FOOTBALL TRAINING IN THE REPUBLIC OF TURKEY"

Scientific advisor: Assoc. Prof. Ventsislav Gavrilov PhD

Dissertation data:

The dissertation presented by Alay Kessler is 173 pages long and contains an introduction, four chapters, reviewed literature and appendices by 102 authors, 16 websites, 25 tables, 54 figures, conclusions and recommendations.

In the annexes of 20 pages are presented: the weekly programme of the experimental group during the experiment and examples of the exercises and games used for physical and technical-tactical preparation applied with this group. The scientific work is structured correctly, in accordance with the requirements of the Ministry of Education and Science.

Chapter one - literature review and problem setting.

In this chapter, within 43 pages, the doctoral student examines the state of the problem of early training in the Republic of Turkey, the peculiarities and specifics of the psychophysical development of 12-13 adolescent footballers, the specifics of technical and tactical preparation, as well as the control of the learning and training process in this age group.

Based on a literature review of 102 sources, of which 88 are in Bulgarian, 14 in Latin and 16 sites on the Internet, the author draws conclusions with which he precisely and clearly formulates his hypothesis,

The doctoral student has complied with the observations made by the internal defense and now the literature review has been done correctly and stylishly.

Chapter two

Aim, objectives, organisation and methodology of the study.

The purpose of the study is well defined. There are five main objectives.

The subject of the study is the process of training and improving the sports preparation of young footballers in the 12-13 age group.

Subject of the study. The main features of physical development, special physical preparation, specific technical and tactical skills and certain psychological characteristics of footballers of this age group, as well as the changes that occur in them as a result of the application of an optimised methodology for early training.

The study contingent consisted of 42 12-13 year old boys from the Republic of Turkey involved in organized football activities at the Football Club ?? Aslan Gyujo ?? (translated: ?? Lion's Strength ??) ?? in the city of Aslan, Turkey. Istanbul, of which 22 (randomly) were included in the so-called experimental group. Participants in the experimental group were exposed to the author's optimised training methodology for early training and improvement in football. The control group of 20 boys conducted their training according to the established traditional, currently operating, methodology for training young footballers aged 12-13 from the Republic of Turkey.

Six appropriate research methods were used: a theoretical study, anthropometry, sports-pedagogical testing, measurement of psychological abilities, a sports-pedagogical experiment and mathematical-statistical methods for processing the study results. The dissertation student has identified the state of the literature problem and developed the test battery for control and evaluation. On this basis, a sufficient number of tests and indicators meeting the requirements of validity, reliability, trustworthiness, objectivity and standardisation have been selected and included in the test battery applied by the author.

Twenty-three indicators were used, of which five were anthropometric, eight were physical fitness, seven were special motor skills and three were psychological. All these indicators the author has tried to describe in detail. In the sports-pedagogical essay, the thesisist states that during the working period, the experimental group was subjected to the training effects provided for in his optimised training programme for the early training of young footballers, and the control group to the effects provided for in the standard programme used in the long-standing practice of sports football clubs in the Republic of Turkey.

The mathematical and statistical processing of the test results was carried out using the standard programmes SPSS 10 and Microsoft Excel. The following mathematical-statistical methods have been applied: alternative analysis, variation analysis, hypothesis testing, factor analysis, the sigma method of evaluation and the method of indices. Here I believe that the application of a rich mathematical-statistical toolkit helps to better analyse and interpret the results of the study.

Chapter three - analysis of the results.

At the beginning of this chapter, the dissertant makes an analysis of the mean values and variability of the examined signs at the beginning of the sports-

pedagogical experiment, of the physical development, of the physical preparation of the technical-tactical skills, of the psychological abilities.

In order to monitor the effectiveness of a pedagogical experiment, the dissertant also collects and repeats data at the end of this experiment and applies mathematical-statistical methods for processing the results by which he determines the significance of the observed changes in the level of the examined characteristics, such as: physical development, physical training, technical and tactical training and psychological training. By applying the factor analysis, the author determines the factor structure of the physical development and the specific performance of 12-13 year old Turkish footballers.

Table 24 shows the sigma ratings of footballers for physical development and specific performance. The analysis concludes with a general model in comparative aspect and two individual optimisation models for the physical development and specific performance of young footballers from the Republic of Turkey. The doctoral student also followed the recommendations made here and added normative tables / table 25 with three extensions / for a faster and easier evaluation of young footballers on all examined signs by a 50-point system.

After analysing the applied mathematical-statistical methods for processing the data obtained, the author demonstrates the advantage of his optimised training methodology after its application in the EG. In other words, the football players in the experimental group outperformed the control group in the characteristics examined.

Contributions to the dissertation:

1. An in-depth analysis of the literature on the issue in question has been carried out.

2. A test battery of 23 highly informative tests corresponding to the objectives of the study has been developed.
3. Average levels of the observed signs have been established.
4. The phased structure of physical development and the specific performance of 12-13 year-old footballers in the Republic of Turkey has been revealed.
5. A five-month pedagogical experiment was conducted to demonstrate the effectiveness of the proposed programme.

Conclusions and recommendations:

Conclusions and recommendations have been drawn which correspond to the tasks set in the thesis and are oriented towards practice, as the proposed methodology can be used to build and develop motor abilities for 12-13 year old football players, after observing the consistency, requirements and instructions for its application.

Doctoral student Alai Kessler has submitted a dissertation and has two dissertation publications. All administrative requirements according to the ZVO and the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria have been met.

Conclusion

Notwithstanding the comments and recommendations made, and on the basis of the above, I consider that the dissertation deserves to receive a positive evaluation and I propose to the respected members of the scientific jury to award the doctoral degree to Alai Kessler, "PhDoctor " in "Theory and Methodology of Physical Education and Sports Training" in the professional field 7.6. Sports.

26.02.2025

The reviewer:

Sofia

/prof. Kiril Andonov, D.Sc./